

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія управління»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність **241 «Готельно-ресторанна справа»**

Освітня програма «Готельно-ресторанний бізнес»

Рік навчання 1, семестр 2

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 5

Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Омельченко Людмила Миколаївна

omelchenko2006@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=681>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія управління – дисципліна, що є вибіркоким компонентом підготовки магістрантів освітньої програми «Готельно-ресторанний бізнес». Мета навчального курсу: *забезпечити* студентів системою знань із царини психології управління з метою розвитку лідерських здібностей, формування здатності до ухвалення обґрунтованих рішень; *сприяти* формуванню навичок: враховувати основні психічні, соціально-психологічні та психофізіологічні прояви особистості в управлінській діяльності, конструктивно вирішувати конфлікти й урегулювати їх у професійній діяльності; сприяти формуванню необхідних професійних якостей здобувачів освіти. Вивчаючи курс, студенти матимуть змогу: осмислити теоретичні основи психічних явищ на рівні особистості та рівні групи, реалізувати набуті знання в процесі оволодіння професійними навичками та вміннями, що становитимуть підґрунтя професійної діяльності. Переваги курсу: основна увага на виробленні умінь на підґрунті теоретичних знань, можливість участі в групових формах навчальної діяльності, навчання в дії, самопізнання, планування власного саморозвитку. Форма підсумкового контролю – екзамен.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в царині психології управління персоналом.

загальні компетентності (ЗК):

- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК 1).
- здатність працювати в команді (ЗК 4);
- здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК 8)

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- здатність систематизувати та синтезувати інформацію (СК 2);
- здатність забезпечувати ефективну сервісну, комерційну, виробничу, маркетингову, економічну діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу (СК 5)
- здатність координувати та регулювати взаємовідносини з партнерами та споживачами (СК 6);
- здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу (СК 10).

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

- вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері готельно-ресторанного бізнесу (ПРН 2);
- досліджувати моделі розвитку міжнародних та національних готельних і ресторанних мереж (корпорацій) (ПРН 7);
- відповідати за формування ефективної кадрової політики суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу, організаційні комунікації, розвиток професійного знання, оцінювання

стратегічного розвитку команди, підбір та мотивування персоналу на ефективне вирішення професійних завдань(ПРН 10);

- зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються (ПРН 12).

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Год (лекц/прак)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретичні засади психології управління				
Тема 1. Загальні засади психології управління.	2/2	Розуміти сутність понять: «психологія управління», «методи психології управління», «психологічна структура процесу управління», «функції управління», уміти визначати методологічні засади психології управління, розкривати взаємозв'язок психології управління з іншими галузями психології	1. Практичного заняття: аналіз методів психології управління, розгляд практичних ситуацій, що ілюструють застосування методів психології управління, аналіз значення психології управління для розвитку особистості керівника 2. Самостійної роботи: створення таблиці історичні етапи розвитку психології управління.	Практичне 1 - 6 Самостійна робота 5 б
Тема 2. Психологія особистості керівника	2/2	Розуміти наукові теорії особистості; сутність понять: «особистість»; «спрямованість особистості», «властивості особистості», «саморозвиток особистості», «самореалізація», «Я-концепція», «самосвідомість». Уміти: будувати та аналізувати власну модель Я-концепції, здійснювати діагностику характеру, темпераменту, здібностей.	1. Практичного заняття: виконання завдань на розрізнення понять «індивід, особистість, індивідуальність», побудови моделі власної Я-концепції, дослідження самооцінки, особистісно-характерологічних акцентуацій (К. Леонгардт). 2. Самостійної роботи: створення професіограми майстра готельно-ресторанної справи.	Практичне - 5 б Самостійна робота 5 б
Тема 3. Поняття про управління	2/2	Знати поняття: «управлінська діяльність», «управління як процес», «функції управління», розуміти психологічні особливості управління колективом, контролювати реалізацію ухвалених рішень.	1. Практичного заняття: аналіз внутрішніх та зовнішніх чинників управлінської діяльності. 2. Самостійної роботи: Аналіз світових моделей управління.	Практичне - 5 б, Самостійна робота 5 б
Тема 4. Психологічні аспекти реалізації управлінських функцій	2/2	Знати зміст управлінських функцій як процесуальних, так і соціально-психологічних, уміти планувати управлінську діяльність та діяльність організації,	1. Практичного заняття. Задання на аналіз планів розвитку організації, кейси на розробку прогностичної оцінки ефективності діяльності організації, створення	Практичне - 5 б, Самостійна робота 5 б

		застосовувати науковий підхід до планування, здійснювати прогностичний аналіз розвитку організації, застосовувати відповідні цілям та етапам методи та засоби контролю.	власного мотиваційного профілю, аналіз та корекція системи мотивування колективу (запропонована ситуація).. 2. Самостійної Аналіз чинників дезадаптації керівника, розробка рекомендацій щодо запобігання професійній дезадаптації..	
Тема 5. Психологічні основи ухвалення управлінських рішень керівниками організацій	2/2	Розуміти сутність процесу ухвалення управлінського рішення як системи розумових операцій, усвідомлювати, як види відносин впливають на управлінське рішення, уміти класифікувати види управлінських рішень; розуміти значущість вольової регуляції поведінки. Уміти застосовувати на практиці різні методи ухвалення управлінського рішення	1 Практичного заняття: дослідження значення пізнавальних та емоційно-вольових процесів в ухваленні рішень, аналіз впливу ситуації на процес ухвалення рішення, виконання вправ на розвиток уміння застосовувати різні методи ухвалення рішення. 2. Самостійної роботи: характеристика психологічних особливостей ухвалення управлінського рішення в екстремальних умовах	Практичне - 5 б, Самостійна робота 5 б
Тема 6. Психологія лідерства, імідж	2/2	Знати сутність поняття «лідер», розуміти відмінність між лідерством і керівництвом, пояснювати відмінності теоретичних підходів до трактування лідерства, уміти організувати групову діяльність на досягнення цілей організації; уміти застосовувати психотехніку створення позитивного іміджу організації.	1. Практичного заняття. Завдання на аналіз чинників позитивного іміджу організації, розробку заходів щодо створення позитивного іміджу організації, приваблення гостей, нейтралізації чуток. 2. Самостійної роботи. Значення тайм-менеджменту в діяльності керівника.	Практичне - 5 б, Самостійна робота 5 б
Тема 7. Соціально-психологічна система управління персоналом. Кадрова політика	2/2	Знати сутність кадрової функції, вимоги до персоналу, особливості рекрутингу, уміти планувати та аналізувати персонал, застосовувати компетентнісний підхід до підбору персоналу.	1. Практичного заняття. Завдання на аналіз методів рекрутингу конкретної організації, формування інструментарію оцінювання персоналу, розробки заходів підвищення кваліфікації персоналу. 2. Самостійної роботи. Аналіз професійного стандарту майстра готельного обслуговування	Практичне - 5 б, Самостійна робота 5 б Контрольна робота 30 б.
Модуль 2. Соціально-психологічні аспекти управлінської діяльності				

Тема 8. Психологічні особливості управління організаціями	2/2	<p>Розуміти багатовимірну сутність поняття «організація», дефініцій «групова згуртованість», «психологічна сумісність»; усвідомлювати чинники поведінки робочих груп. Уміти застосовувати в практичній діяльності методи усунення ефекту соціальної лінії в професійній діяльності підлеглих</p>	<p>1. Практичного заняття: аналіз психологічної структури студентської групи, визначення психологічної сумісності в діадах (методика FIRO) 2. Самостійної роботи: застосування модульного соціотесту для діагностики взаємин у групі.</p>	<p>Практичне - 4 б, Самостійна робота 4 б</p>
Тема 9. Психологія організаційної культури	2/2	<p>Розуміти сутність поняття «організаційна культура», складові та рівні прояву організаційної культури, усвідомлювати зміст поняття «соціально-психологічний клімат колективу». Уміти характеризувати складові соціально-психологічного клімату колективу, визначати вплив організаційної культури на ефективність функціонування організації</p>	<p>1. Практичного заняття: аналіз чинників соціально-психологічного клімату колективу, методик, що дають змогу визначити особливості соціально-психологічного клімату колективу. 2. Самостійної роботи: діагностика соціально-психологічного клімату студентської групи.</p>	<p>Практичне - 5 б, Самостійна робота 4 б</p>
Тема 10. Психологія управління конфліктами	2/2	<p>Розуміти сутність методологічних підходів до трактування конфлікту, знати основні ознаки та структуру організаційного конфлікту, його функції. Уміти розрізнити проблемну та конфліктну ситуації, аналізувати динаміку конфліктної взаємодії, причини конфлікту, прогнозувати можливу появу суперечностей у взаємодії, запобігати деструктивним конфліктам.</p>	<p>1. Практичного заняття: діагностика та аналіз власних стратегій і моделей поведінки в конфлікті, методів врегулювання конфліктів. 2. Самостійної роботи: аналіз впливу конфлікту на його учасників, виявлення суб'єктивних конфліктів</p>	<p>Практичне - 4 б, Самостійна робота 4 б</p>
Тема 11. Психологія ділового спілкування	2/2	<p>Розуміти сутність поняття «ділове спілкування», «вплив у спілкуванні», «ефективність спілкування», «етнічні стереотипи», усвідомлювати структуру ділового спілкування, уміти правильно організувати комунікативний процес зі співрозмовником, застосовувати вербальні та невербальні засоби спілкування, здійснювати психологічний вплив на</p>	<p>1. Практичного заняття: аналіз ситуацій ділового спілкування у ситуаціях професійної взаємодії, участь у діловій грі «переговори». 2. Самостійної роботи: аналіз гендерних особливостей управлінської діяльності.</p>	<p>Практичне - 5б, Самостійна робота 4 б,</p>

		партнера ділового спілкування		
Тема 12. Планування особистої роботи та кар'єри	2/2	Знати психологічні особливості організації особистої роботи, уміти організувати власну професійну діяльність, планувати розвиток особистої кар'єри.	1. Практичного заняття. Завдання на виявлення причин прокрастинації в діяльності керівника та персоналу; планування особистої діяльності на найближчий місяць. Виконання вправ на запобігання виникнення прокрастинації. 2. Самостійної роботи. Аналіз чинників професійної деформації.	Практичне - 4 б, Самостійна робота 4 б
Тема 13. Формування конкурентоздатної команди	2/2	Знати сутність поняття «команда», особливості її формування, ознаки конкурентоздатної команди. Уміти застосовувати інструментарій діагностики команди в організації	1. Практичного заняття. Завдання на аналіз способів формування конкурентоздатної команди, розробку системи методів формування управлінської команди. 2. Самостійної роботи. Самофотографія робочого дня.	Практичне - 5 б, Самостійна робота 5 б
Тема 14-15. Організаційний стрес та синдром професійного емоційного вигорання в організації	4/4	Знати сутність та причини стресу, синдрому професійного емоційного вигорання. Впроваджувати заходи профілактики СПВ у виробничій діяльності.	1. Самодіагностика СПВ. Виконання вправ на запобігання СПВ. Розробка заходів моніторингу психоемоційного стану працівників 2. Самостійної роботи. Створення есе «Значення саморозвитку управлінської культури майбутнього фахівця»	Практичне 14- 4 б, практичне 15 – 4 б, Самостійна робота 10 б. Контрольна робота – 30 б.
Всього за навчальну роботу				70 %
Екзамен				30 %
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, що здаються із запізненням, без поважних причин, оцінюються нижче. Перескладання модулів можливе за наявності поважних причин (наприклад, через хворобу).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені. У курсових роботах обов'язкова наявність коректних посилань на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. У разі наявності об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано

74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бакаленко О. А. Психологія управління: навч. посібник Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с.
2. Богоявленська Ю., Грабар Т., Ходаківський Є. Психологія управління. Київ: ЦУЛ, 2020. 684 с.
3. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161 с.
4. Кісіль З.Р. Швець Д.В. Психологія управління. Київ: Університетська книга, 2022. 648 с.
5. Постоян Т. Г. П63 Психологія загальногуманітарних управління : навч. Університет Ушинського, 2020. 195 с.

Додаткові

1. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 168 с.
2. Омельченко Л.М Конфліктологія: Практикум. К.: НУБіП України, 2018. 162 с. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. Київ: Академвидав, 2003. 568 с.
3. Gilbreth L. The Psychology Of Management. URL: <https://archive.org/details/in.ernet.dli.2015.264281/page/n1/mode/2up> (12.05.2024).
4. Ritchie S., Martin P. Motivation Management. 1999. Hardcover, 344 p.

Інформаційні ресурси

1. [Вебінар «Управління емоціями». Електронний ресурс. Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=hN-s0L877tQ](https://www.youtube.com/watch?v=hN-s0L877tQ) (дата звернення 27.05.2024).
2. [Вебінар Мухітдінової Н. «Психологія в менеджменті». Електронний ресурс. Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=GqVjCKsLCSg](https://www.youtube.com/watch?v=GqVjCKsLCSg) (дата звернення 03.02.2024).
3. [Взаємодія керівника і підлеглого. Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=VpY-OSON06o](https://www.youtube.com/watch?v=VpY-OSON06o) (дата звернення 11.03.2024).
4. [Грубі Т. Техніки профілактики прокрастинації. https://www.youtube.com/watch?v=mrO1_BZX6M4](https://www.youtube.com/watch?v=mrO1_BZX6M4) (дата звернення 10.04.2024).
5. [Помилки Керівника у Спілкуванні з Командою. Електронний ресурс. Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=1yDeQst7HtM](https://www.youtube.com/watch?v=1yDeQst7HtM) (дата звернення 01.05.2024)
6. [Типи лідерства з точки зору психології бізнесу. Вебінар. Електронний ресурс. Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=WeKcIdmDDi4](https://www.youtube.com/watch?v=WeKcIdmDDi4) (дата звернення 02.03.2024).